

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Riitta Rissanen, Ari Koski, Kaisa Lähteenmäki-Smith, Jyri Niemi ja Marja-Liisa Saarilampi. Jyväskylän ammattikorkeakoulun itsearviointi toim. Tero Janatuinen**

Auditointivuosi **2019**, Karvin julkaisu **12:2019**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-510-0 pdf**

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Korkeakoulun itsearviointi

Strategia suuntaa koulutuksen suunnittelua

Koulutuksen suunnittelussa hyödynnetään tietoa työelämän osaamistarpeista (esim. alueellinen ennakointityö) ja henkilöstön asiantuntijanäkemyistä työelämän muutoksesta. Tietoa työelämän tarpeista saadaan mm. yksiköiden neuvottelukunnista, opinnäytetöistä sekä TKI- ja palveluliiketoiminnasta.

JAMKin strategiset tavoitteet konkretisoituvat elinikäistä oppimista tukevassa koulutuksessa (ns. ELO-malli) sekä tutkintotavoitteisen koulutuksen painopisteissä ja toteutusmuodoissa. Koulutustarjonnan suunnittelu perustuu toimiluvassa määriteltyihin koulutusvastuisiin sekä OKM:n kanssa laadittuun sopimukseen.

Tietoa hyödynnetään opetussuunnitelmia valmistelevissa ryhmissä. Itsearvioinnissa henkilöstö tunnisti haasteeksi systemaattisuuden lisäämisen osaamistarpeiden ennakoinnissa sekä uusimman tutkimustiedon hyödyntämisessä.

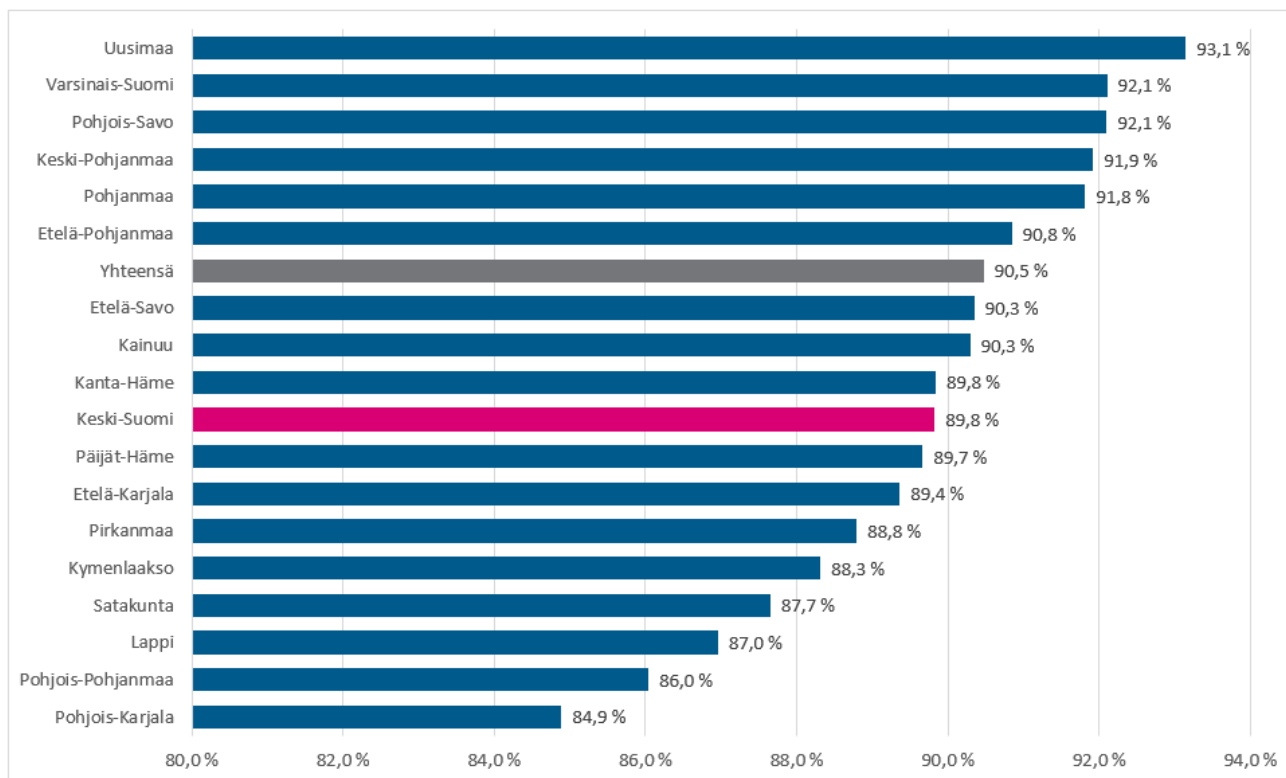
Opetussuunnitelma määrittää osaamistavoitteet

Opetussuunnitelman perusteet asettaa yhteiset vaatimukset opetussuunnitelmille (NQF-tasot 6 ja 7). Opintojakson suorittamiseen vaadittava keskimääräinen opintopistemäärä arvioidaan ECTS-järjestelmän mukaisesti, ja sen toteutumista seurataan opiskelijoiden palautteen avulla.

Uudistetut opetussuunnitelmat käsitellään yksiköiden neuvottelukunnissa ennen niiden hyväksymistä. Opetussuunnitelmien perusteet sekä tutkinto-ohjelmien ja erikoistumiskoulutusten

opetus suunnitelmat hyväksytään opintoasioiden lautakunnassa.

Osaamistavoitteiden saavuttaminen varmistetaan oppimistulosten arvioinnilla (ks. luku 1.3). Myös valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen kertoo osaamistavoitteiden saavuttamisesta. Työllistyminen on ollut suhteellisen hyvää ottaen huomioon Keski-Suomen yleisen työllisyystilanteen (ks. kuvio 4).

Kuvio 4. Ammattikorkeakoulusta 2015 valmistuneiden työllisyys 2016 (työllisten osuus työvoimasta)

Opettaja valitsee opetusmenetelmät siten, että ne mahdollisimman hyvin palvelevat osaamistavoitteiden saavuttamista. Strategian mukaisesti JAMKissa on lisätty monimuotoista ja verkossa tapahtuvaa oppimista. Opiskelijoilla on myös mahdollisuus vaikuttaa oppimismenetelmien valintaan esim. ryhmätöissä ja oppimistehtävissä. Opiskelijoiden mukaan opintojaksojen työmäärissä on edelleen vaihtelua. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää monimuoto- ja verkkototeutusten mitoittamiseen.

Opetuksen yhteys TKI-toimintaan vahvistuu

TKI-toiminnan ja opetuksen välistä yhteyttä on vahvistettu ottamalla käyttöön asiantuntijatiimit, jotka vastaavat koko substanssialueen kehittämisestä niin opetuksessa, TKI-toiminnassa kuin

palveluliiketoiminnassakin. Päälliköt huolehtivat opetuksen ja TKI-toiminnan välisen yhteyden rakentamisesta. He ennakoivat henkilöresurssit ja osallistavat opetushenkilöstöä TKI-toimintaan.

Opiskelijoiden osallistumista TKI-toimintaan on päätetty lisätä viimeisimmän [TKI-toiminnan ulkoisen arvioinnin](#) jälkeen. Opiskelijoiden osallistumista lisätään laajenevassa Future Factory -toiminnassa, jossa opiskelijat ratkovat työelämälähtöisiä ongelmia. Kaikki opiskelijat osallistuvat myös opintojensa alkuvaiheessa innovaatioviikolle, jossa he saavat ensikosketuksen työelämän haasteiden ratkomiseen yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

Substanssin asiantuntijoina opetus- ja TKI-henkilöstö huolehtivat siitä, että uusin tutkimustieto otetaan huomioon koulutuksen suunnittelussa. Opetushenkilöstö voi TKI-toimintaan osallistuessaan hyödyntää myös toiminnassa syntyviä tuloksia opetuksessaan. Uusimman tutkimustiedon kytkeytymistä koulutukseen on mahdollista arvioida opetussuunnitelmiin perustuen mm. koulutuksen määräaikaissarvioinneissa.

Opiskelijat ja ulkoiset sidosryhmät osallistuvat suunnitteluun

Opiskelijat voivat vaikuttaa opetuksen suunnitteluun opintojaksopalautteella, opintojen aikana koottavilla opiskelijapalautteilla sekä seurantakyselyillä. Itsearviointiin osallistuneiden opiskelijoiden mukaan palautteella on vaikutusta koulutuksen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun.

Ulkoiset sidosryhmät osallistuvat koulutuksen suunnitteluun neuvottelukunnissa ja antamansa palautteen kautta. Palautetta saadaan eri lähteistä: asiakaspalautte, harjoittelun ja oppinäytetöiden ohjauksen yhteydessä annettava palaute sekä yhteistyöverkostoissa kertyvä palaute. Opetussuunnitelmia uudistetaan osin yhteistyössä EduFuturan oppilaitosten kanssa. Ohjelmien kansainvälistä vertailua tehdään partnerikorkeakoulujen kanssa sekä tutkinto-ohjelmien akkreditoinneissa.

Kaikki opiskelijat laativat henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) tutkintoon johtavassa koulutuksessa, avoimen AMK:n polkuopinnoissa sekä opettajankoulutuksessa. HOPS on tärkein elementti joustavien opintopolkujen suunnittelussa ja opintojen sujuvuuden varmistamisessa.

Opiskelijoilla on eri vaihtoehtoja hankkia koulutuksen tavoitteena oleva osaaminen. Joustavuus turvataan riittävällä opintotarjonnalla sekä tunnustamalla aikaisemmin hankittua osaamista. Kasvava oppilaitosten yhteistyö opintotarjonnassa tuo opiskelijoille lisää valinnanmahdollisuuksia.

Kansainvälisyys ilmenee koulutuksen suunnittelussa mm. englanninkielisinä tutkinto-ohjelmina ja kaksoistutkinto-ohjelmina sekä kansainvälisenä kesäkouluna. Kaikissa tutkinto-ohjelmissa on englanninkielisiä opintoja ja oppimateriaaleja sekä kansainvälisiä luennoitsijoita. JAMKilla on myös laaja kansainvälisten yhteistyökorkeakoulujen verkosto, joka mahdollistaa kansainvälisen opiskelu- tai harjoittelupaikan kaikille halukkaille.

Vahvuudet

- Verkko-opintojen laaja tarjonta
- Koulutuksen suunnittelu työelämälähtöisesti
- Opiskelijapalautteen vaikuttavuus
- Opetushenkilöstön osallistuminen TKI-toimintaan.

Kehittämiskohteet

- Osaamistarpeiden ennakoinnin ja uusimman tutkimustiedon systemaattinen hyödyntäminen OPS-työssä
- Opintojaksojen työmäärän yhteneväinen mitoitus
- Opiskelijoiden osallistuminen TKI-toimintaan.

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Auditointiryhmän arvio

Opiskelijakeskeisyys ohjaa koulutuksen lähtökohtia

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on valinnut strategiseksi suunnakseen Uuden sukupolven korkeakoulun, joka ohjaa koulutuksen suunnittelua, toteuttamista ja kehittämistä. Uuden sukupolven korkeakoulu korostaa koulutustehtävän monimuotoisuutta ja opiskelijakeskeisyyttä. JAMKin koulutuksen suunnittelun lähtökohtana on opiskelijakeskeisyys. Opiskelijälähtöisyydellä tarkoitetaan JAMKissa joustavien opintopolkujen mahdollisuuksia, opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja aktiiviseen rooliin kannustamista oppimisessa. Yksilölliset tarpeet otetaan huomioon, ja opettaja toimii valmentajana, joka tukee ja ohjaa opiskelijaa.

Arviointivierailulla saatiin näyttöä, että *uusi asiantuntijuuden malli* on luonut opettajille mahdollisuuksia kehittää uudenlaista pedagogista osaamista sekä ohjaus- ja valmennustaitoja. Nämä toimenpiteet ovat tukeneet opiskelijakeskeisyyttä tavoitteena. Erityiskiitosta opettajilta saivat verkkomateriaalin toteutuksen mahdollistavat työtilat ja verkkopedagogiikan uudet tukihenkilöt. Uusien opetusmuotojen tueksi on lisäksi laadittu verkkopedagogiikan laatukriteerit. Henkilöstön digitaatiojen kehittäminen on hyvin huomioitu ja esimerkiksi laatukäsikirjassa mainittu Open Badge -osaamismerkkien myöntäminen opettajille vaikuttaa hyvältä käytännöltä.

Koulutusohjelmien opetussuunnitelmat ovat osaamisperustaisia. Opetussuunnitelmia laadittaessa selvitetään työelämän osaamistarpeita sekä otetaan huomioon opiskelijoilta tullut palaute. Opetussuunnitelmien uudistuksiin osallistuvat korkeakoulun henkilöstön lisäksi työelämän ja opiskelijoiden edustajat. Auditointiryhmä sai näyttöä, että opiskelijat olivat hyvin osallistettuja paraikaa käynnissä olevaan opetussuunnitelmien uudistustyöhön. Opintojakson suorittamiseen vaadittava opintopistemäärä arvioidaan ECTS-järjestelmän mukaisesti ja sen toteutumista seurataan opiskelijoiden palautteen avulla.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun pedagogiset ratkaisut tukevat opiskelijakeskeisyyttä ja koulutus on suunniteltu joustavaksi. Monipuoliset projektiopinnot, innovaatioviikot, VimmaLab ja FutureLab ovat tästä hyviä esimerkkejä. Opiskelijoita kannustetaan oppimaan monimuotoisissa oppimis- ja TKI-ympäristöissä.

Korkeakoululla on yhtenäiset menettelyt koulutuksen suunnitteluun, toimintaan, seurantaan, arviointiin sekä laadun parantamiseen. Korkeakoulu on myös investoinut koulutuksen ja TKI-työn laatutyöstä viestimiseen arjen toiminnassa innostavien ja havainnollisten laatujulisteiden avulla.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on panostanut pitkäjänteisesti koulutustarjonnan monipuolistamiseen ja koulutuksen laatuun. Tästä ovat esimerkkejä akkreditoitujen kansainväliset tutkinto-ohjelmat, elinikäistä oppimista tukevat diplomikoulutukset, digitaalisesti suoritettavat tutkinnot sekä avoimen opetustarjonnan vahvistaminen esimerkiksi CampusOnline -mallia hyödyntäen.

Työelämäyhteyksiä aloitetaan luomaan jo opintojen alussa

Koulutuksen työelämäyhteyttä varmistetaan TKI-toiminnan linkittämisellä opiskelijoiden oppimiseen ja opettajien työhön. Työelämäyhteyttä tukevat myös eri alojen neuvottelukunnat. Opiskelijat osallistuvat ensimmäisenä lukuvuotenaan monialaiseen työelämäprojektiin viikon mittaisen intensiivikurssin muodossa, mikä koettiin hyvänä ja myös yhteisöllisyyttä lisäävänä tekijänä.

Opiskelijat pääsevät osallistumaan myös TKI-toimintaan, joka näyttäytyy tavallisimmin erilaisten harjoitteluiden, työelämälähtöisten toimeksiantojen ja projektiopintojen muodossa. Auditointiryhmä sai myös erinomaisen esimerkin täysin opiskelijalähtöisestä TKI-projektista.

TKI-toiminta näkyy myös opintojaksojen sisällöissä ja opettajien työssä. Opettajien TKI-toimintaan osallistumisessa näyttäisi olevan kuitenkin eroavaisuutta eri alojen välillä.

Uuden sukupolven korkeakoulun toimintamalli on muutosmatka

Uuden sukupolven korkeakoulu haastaa opettajuutta muuttamalla pedagogisia malleja sekä ohjaa verkostoitumaan ja oppimaan uusia digitaalisia menetelmiä. Tämä työ on hyvässä vauhdissa.

Henkilöstön tiimimallin toteutus on käynnistynyt. Sillä haetaan entistä vahvempaa yhteyttä koulutuksen ja TKI-toiminnan välillä. Samoin vasta käynnistynyt Pedagenttitoiminta tukee opetushenkilöstön mukaan hyvin digitaalisia valmiuksia. Pedagenttien tehtävänä on tukea sekä pedagogiikan että digitaalisuuden kehittämistä JAMKissa. Koulutusten painopiste on siirtynyt vahvasti monimuotoiseen koulutusmalliin, jossa Pedagenttitoiminta tukee erityisesti henkilöstön valmiuksia uusissa pedagogisissa ratkaisuisissa. Digitaalisten opetusmateriaalin tukeen on valmistunut Digikeskus, joka on juuri otettu käyttöön.

Ulkoisia sidosryhmiä ja alumneja hyödynnetään koulutuksen suunnittelussa ja työelämärelevanttiuden varmistamisessa. JAMKin laajan alumniverkoston hyödyntämisessä on kuitenkin parannettavaa. JAMK aikoo hyödyntää Esslingenin ammattikorkeakoululta vertaisoppimisvierailulla saatuja ideoita opiskelijoiden työllistymisen edistämässä alumni- ja suhdetoimintaa syventämällä. Vertaisoppimisen kokonaistulokset jäivät kuitenkin ohuiksi, kun saksalaisten kumppanien vastavierailu Jyväskylään ei toteutunut.

Kansainvälisyys vahvistaa koulutuksen uudistumista

JAMK on visionsa mukaan kansainvälisesti tunnustettu oppimisen uudistaja. Kansainvälisyys ja koulutusvienti näkyy ja vaikuttaa niin opetuksessa kuin opiskelussakin. Koulutusvientiprojektien myötä myös henkilöstön kansainvälisyystaidot ovat kasvaneet ja lisänneet henkilöstön osaamista. Opiskelijoiden osallistaminen koulutusvientihankkeisiin vahvistaa heidän osaamistaan ja valmiuksia kansainväliseen uraan.

Opiskelijoiden kansainvälistymisen mahdollisuudet ovat laajat ja ne kattavat niin kotikansainvälistymisen, vieraskielisen opetuksen, opiskelu- ja harjoitteluvaihdot kuin ulkomaisen korkeakoulupartnerin kanssa toteutettavat double-degree tutkinnot. Toisaalta JAMK itsessään on myös houkutteleva korkeakoulu ulkomailta tuleville opiskelijoille erityisesti kansainvälisesti akkreditoitujen koulutusten osalta.

Henkilöstöä tuetaan kansainvälistymisessä ja koulutusviennissä myös kohdemaan kulttuuriin perehdyttämällä paikallisten toimijoiden avulla.